

Gods verbondsweg met Abraham en zijn zaad

Lezen: Genesis 15:7-16

Tekst: Genesis 15:12-16

Zingen:

Psalm 56:4

Psalm 119:10

Psalm 139:14

Psalm 105:13, 14 en 15

Psalm 118:9

Lofzang van Zacharias:4

De tekst voor de prediking kunt u vinden in Genesis 15, de verzen 12 tot en met 16. Daarvan lezen wij nog eenmaal vers 13 en 14: *Toen zeide Hij tot Abram: Weet voorzeker, dat uw zaad vreemd zal zijn in een land, dat het hunne niet is; en zij zullen hen dienen, en zij zullen hen verdrücken, vierhonderd jaar. Doch ook zal Ik het volk rechten, hetwelk zij zullen dienen; en daarna zullen zij uittrekken met grote have.*

Inleiding

Geliefde gemeente, de profeet Hosea heeft moeten verkondigen dat het tienstammenrijk in de ballingschap gevoerd zou worden. Het was hun eigen schuld. Het was Gods oordeel over hun zonde. Het was Gods kastijding vanwege Zijn gekrenkte liefde. En nochtans zal het waar blijven: God zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken. Het zal waar worden en waar blijven, ondanks de zonden en de ontrouw van het volk. *Hij heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Israël nooit gekrenkt.*

Daarom zal de Heere Zijn volk ook weer verlossen uit de ballingschap. Ook dat heeft Hosea mogen profeteren. Maar hoe kon de Heere dat doen, Die toch ook rechtvaardig en heilig is, en de zonde niet ongestraft laten kan? Omdat dat overblijfsel in de ballingschap, om het met woorden van Erskine te zeggen, zwanger was van de belofte van de komende Christus. Daarom kon de Heere geen afstand doen van dat volk. Daarom zou de Heere Zijn volk niet eindeloos kastijden. Daarom heeft Hij Zijn volk opnieuw verlost.

En hoe zou de Heere dat doen? Daarover heeft Hosea rijk mogen spreken. Misschien zijn er wel in ons midden die deze belofte van de Heere hebben gekregen als een houvast in hun leven: *Daarom, zie, Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn; en Ik zal naar haar hart spreken.*

Ja, dat zal de Heere gaan doen. Met deze woorden laat de Heere het volk door middel van Hosea terugdenken aan de verlossing van hun voorgelacht uit Egypte. Wat is dat een lange tijd geweest, dat het volk in Egypte geweest is. Maar ook toen was het waar: op Gods tijd ging de Heere dat volk lokken. Hij ging ze overreden. Hij ging ze gewillig maken om weg te trekken uit dat diensthuis van Egypte, het land van de verdrücking.

De Heere werkte krachtig door. Hij bewaarde Zijn volk in dat land van verdrücking. Hij verlostte dat volk uit het land van het gericht. En Hij leidde dat volk naar het land van de belofte. Dat was Gods verbond met Zijn volk. Dat was Zijn verbondsweg met Zijn volk.

En lang voordat de Heere dat deed met Zijn volk dat in Egypte moest verblijven, had de Heere dat al bekendgemaakt aan Abraham, Zijn vriend. Aan Abraham, de vader van alle gelovigen. Dat deed de Heere bij de verbondssluiting, toen Abraham alles gereed moest maken, en de Heere in het verbond ging treden met Abraham en zijn zaad.

Het is de verbondsweg van God geweest, en daarin liggen rijke geestelijke lessen opgesloten voor het leven van de ware gelovigen. Daarom is dit ook zeer geschikte stof om ons voor te bereiden op de bediening van het Heilig Avondmaal.

Wij schrijven als thema boven de prediking:

Gods verbondsweg met Abraham en zijn zaad

Wij letten op drie gedachten:

1. Het verblijf in het land van de verdrukking
2. De verlossing uit het land van het gericht
3. De terugkeer naar het land van de belofte

1. Het verblijf in het land van de verdrukking

Nadat Abraham in geloofsgehoorzaamheid alles voorbereid had voor de verbondssluiting, waartoe de Heere hem opgeroepen had, moest hij gaan strijden tegen die roofvogels, die aasgieren, die onreine dieren die neerdaalden op het reine offervlees dat gereed lag voor de verbondssluiting. Daar is Abraham heel de dag mee bezig geweest. Het is te begrijpen dat hij aan het einde van de dag vermoeid raakte, te meer omdat hij de nacht ervoor ook al een slapeloze nacht had doorgebracht.

Toen de zon begon onder te gaan, viel er een diepe slaap op Abraham. Er wordt hier hetzelfde woord gebruikt als in Genesis 2, waar de Heere een diepe slaap op Adam deed vallen om uit zijn rib Eva te scheppen. Al is die slaap menselijk te verklaren vanuit de vermoeidheid en de slapeloze nacht, toch viel ook deze diepe slaap onder de leiding en het beleid van de Heere. Want de Heere ging Abraham in deze diepe slaap, die je haast met een narcose zou kunnen vergelijken, onderwijs geven.

De Heere stond immers op het punt om met Abraham en zijn zaad in een verbond te treden. En tegelijk laat de Heere bij die verbondssluiting zien in welke weg Hij Zijn verbondsbefte zal vervullen. Daar had Abraham immers om gevraagd: Heere, toon het mij toch zichtbaar hoe U dat alles doen zult.

Is het geen wonder, gemeente, als de Heere zo in je leven werkt, dat je ook in een diepe slaap terecht komt? Nee, dan bedoel ik natuurlijk niet de slaap van zorgeloosheid, maar geestelijk: dat je zelf eens uitgewerkt raakt. Wij zijn van die doe-het-zelvers. Wij zijn van die mensen die altijd weer proberen op te komen uit een verbroken werkverbond. Maar wat een profijtelijke zegen is het als je uitgewerkt raakt, als je gevloerd wordt, als je werkelijk niets meer kunt. Als de werkzaamheden ophouden, waarmee je dacht nog iets voor God te kunnen betekenen.

Wat is dat ook profijtelijk in een week van voorbereiding. Want het gevaar is om dit bij elkaar te schrapen en dat bij elkaar te halen. Maar de ware avondmaalganger is altijd nog een bedelaar. *Moede kom ik, arm en naakt, tot de God Die zalig maakt.* En weet u wat de ware gelovigen nu tot hun grote verwondering gaan leren in hun leven? Die oude, maar nog altijd zo

actuele uitspraak: dat er voor een uitgewerkte zondaar een uitgewerkte zaligheid klaarligt. Hebt u dat mogen leren op de school van de Heilige Geest?

Ja, gemeente, het gaat er soms heel wonderlijk en soms ook heel onbegrijpelijk aan toe in de verbondsweg die de Heere met Zijn volk houdt. Moet u eens naar Abraham kijken. Wat was er gebeurd? Hij was zo gesterkt in dat zaligmakende geloof. Door dat geloof, dat de Geest weer versterkte in zijn ziel, werd hij zo innerlijk verbonden aan de beloofde Messias. Toen hij met dat sterke geloof aan die beloofde Messias verbonden werd, ervoer hij in zijn ziel de rijke bate van het geloof. Want de gerechtigheid werd hem toegerekend, de gerechtigheid van Christus. Dat kwam in de vruchten openbaar, want in geloofsgehoorzaamheid ging hij doen wat de Heere hem bevolen had. Hij ging alles voorbereiden voor die verbondssluiting. En wat heeft hij er daarna alles aan gedaan om die aasgieren op afstand te houden.

En toen kwam die diepe slaap. Maar in die slaap gebeurde iets waar u, jij en ik misschien niet op gerekend hadden. In die slaap gebeurde iets wat misschien helemaal niet past bij onze gedachten over deze bijzondere bladzijde uit Abrahams leven. Wat gebeurde er dan? Dat lezen we in vers 12: *En het geschiedde, als de zon was ondergaande, dat een diepe slaap op Abram viel; en ziet, een schrik en grote duisternis viel op hem.*

De Heilige Geest, Die Mozes geïnspireerd heeft om ook dit op schrift te stellen, achtte dit deel van de geschiedenis van zó groot belang, dat ook wij erbij moeten stilstaan. Deze mededeling wordt immers ingeleid met die veelzeggende woorden: *en ziet.*

Wat was dat toch, die schrik en die grote duisternis die op Abraham viel? Wel, zijn hart werd vervuld met grote vrees voor God. Dat bracht hem in een duisternis. Dat woord duisternis moeten we vanuit de grondtekst zo verstaan: zijn hart werd opeens vervuld met droefheid, met ellende, met eenzaamheid, met angst. De Heere bracht Abraham een ogenblik in een toestand waarin hij zich heel ellendig voelde, waarin hij het heel moeilijk kreeg. Het was alsof de Heere Abraham in die diepe slaap in een toestand bracht, alsof hij in een grote verdrukking terechtgekomen was.

Dat werkte de Heere. Dat was een bovennatuurlijke werking die de Heere nodig achtte met het oog op het onderwijs dat Hij nu aan Abraham gaat geven. Die schrik en die duisternis waren een aankondiging van iets wat God aan Abraham ging openbaren. Het staat niet met zoveel woorden beschreven, maar wij kunnen uit het verband heel duidelijk opmaken dat de Heere tot Abraham kwam. De Heere kwam in Abrahams tegenwoordigheid, en God kwam tot hem als God in Zijn grootheid, in Zijn majesteit, in Zijn heerlijkheid. En al was Abraham een kind van God, jongens en meisjes, en al zingen wij in Psalm 105 dat hij een vriend van God is, toen die schrik en die duisternis op hem viel, was Abraham niets meer in Gods oog.

Waarom deed de Heere dat nu? Hij gaat Abraham allereerst tonen uit welke grote verdrukking zijn zaad in de toekomst verlost zal worden. Zijn zaad zal in Egypte terechtkomen en daar zelfs vierhonderd jaar in de verdrukking moeten verkeren. Om Abraham te laten zien wat dat in de toekomst voor zijn zaad zal betekenen, om Abraham te laten zien hoe zijn zaad dat straks in Egypte zal ervaren en beleven, geeft de Heere er hier bij Abraham alvast iets van te beleven. Daarom gaf Hij die schrik en die duisternis in Abrahams hart. Zodat Abraham nog dieper zou leren verstaan in welke weg de Heere straks Zijn verbondsbeloofte vervullen zal met zijn zaad.

Als straks zijn zaad in Egypte, in het land van de verdrukking, vierhonderd jaar moet verblijven, dan zullen zij ook schrik en grote duisternis ervaren. Hoe zullen ze dat ervaren? Dat lees ik in Exodus 2:23: *En het geschiedde in vele dezer dagen, dat de koning van Egypte stierf; en de kinderen Israëls*

zuchtten vanwege den dienst, en zij schreeuwden; zodat hun geroep vanwege den dienst opklom tot God.

Wat een les, gemeente. Weet u wat de Bijbelse gang altijd weer is? En ik moet het eigenlijk nog dieper zeggen: wat Gods verbondsweg is met de mensen die zalig worden? Dat de ware gelovigen ook in hun leven iets gaan kennen van schrik en duisternis. Dat de Heere hen geestelijk doet verstaan dat zij van zichzelf liggen in een land van verdrukking. Wat een schrik geeft het niet als je ontdekt welke zonden er leven in je hart. Wat een schrik wekt het niet als je vanuit het Woord onderwezen wordt wat je vanwege je zonden verdiend hebt. Wat een schrik verwekt het niet als het op je afkomt dat je de wet overtreden hebt en dat die wet je alleen nog maar vervloeken kan. Wat een schrik wekt het niet in je ziel als de Heere iets van Zijn recht gaat afdrukken. Wat een schrik geeft het niet als je jezelf ziet in het licht van God, Wie Hij is in Zijn majesteit, Zijn heerlijkheid, Zijn alwetendheid, Zijn heilige tegenwoordigheid.

En dan die duisternissen die zomaar in je hart kunnen ontstaan vanwege het missen van God. Vanwege het missen van Zijn genade. Duisternissen die in de ziel ontstaan als je ervaart dat de Heere je verlaten heeft. Duisternissen als je gaat bemerken dat de Heere gaat afbreken wat van de mens is. Duisternissen als de hoop op verlossing je vergaat.

En als je daar dan ook nog bij bedenkt dat degene die zalig wordt de ontzaglijke last heeft van de doodsvijanden, van die helse vorst en zijn knechten, die het de Kerk des Heeren zo moeilijk maken, wat een schrik kan dat niet geven. Hoe machtig is die duivel. En wat een duisternis kan hij niet geven in je hart, met zijn aanvechtingen, zijn aanklachten, zijn beschuldigingen.

Kijk, daar zijn de geestelijke kinderen van vader Abraham geen vreemdeling van. En dat zullen ook de ware avondmaalgangers bij tijden in hun leven kennen. Wat is het leven in het geestelijke land van de verdrukking bij tijden moeilijk, echt moeilijk. En wat kan dat juist zo sterk ervaren worden nadat er tijden geweest zijn dat het geloof zo sterk in je hart aanwezig was. Wat kunnen zulke dingen ook ervaren worden als de Heere bezig is om een nieuwe Godsopenbaring in je leven te geven, een nieuwe les te leren in je leven. Wat kan het ook een werkelijkheid worden in een week van voorbereiding: schrik en duisternis als je ziet wie je ondanks alles geweest bent in de achterliggende drie maanden.

En toch gaat dat geestelijke zaad van Abraham geen vreemde weg. Echt niet. Het is ten diepste de weg die het Zaad gegaan is, dat is Christus, Die de hemelse heerlijkheid verlaten heeft om hier in het geestelijke Egypte op aarde te komen. En wat is dat voor Christus niet anders geweest dan een land van verdrukking. Als geen ander heeft Hij dat ten volle moeten doorleven. Welk een schrik, welke grote duisternis hebben het hart en leven van Christus vervuld en omringd, toen Hij hier in het land van de verdrukking op de heuvel Golgotha werd gekruisigd en het helemaal duister werd in deze wereld. Toen was het voor de Borg schrik van rondom. Want Hij moest aan het heilige recht van God voldoen. Maar zo verwierf Hij de verlossing voor Zijn ganse Kerk in een weg van recht.

En dat ligt ook opgesloten in de woorden, in het onderwijs, in de verbondsbeloofte die de Heere aan Abraham gaat geven. Terwijl hij daar ligt in een diepe slaap, bevangen met schrik en grote duisternis, laat de Heere aan Abraham zien: uw zaad, Abraham, dat straks vierhonderd jaar moet verblijven in het land van de verdrukking, zal verlost worden uit dat land. Maar dan zal Ik dat land van verdrukking maken tot een land van gericht.

Dat brengt ons bij onze tweede gedachte.

2. De verlossing uit het land van het gericht

De Heere ging spreken. De Heere kwam tot Abraham, Zijn vriend. Hij gaat laten zien dat Hij op Zijn tijd, na die honderden jaren, Zijn zaad verlossen zal uit Egypte. Want dat zaad van Abraham zal het land waar Abraham nu is erfelijk gaan bezitten. Maar voordat de Heere die belofte zal vervullen, moet dat volk in het diensthuis van Egypte terechtkomen. En wat zal daar gebeuren? Daar zullen zij zich vreemd voelen. Het is hun land niet. En daar zullen ze verdrukt worden. Kijkt u maar in vers 13: *Weet voorzeker, dat uw zaad vreemd zal zijn in een land, dat het hunne niet is; en zij zullen hen dienen, en zij zullen hen verdrukken, vierhonderd jaar.*

Als de Heere deze woorden begint te spreken tot Abraham, dan leidt Hij die woorden heel bijzonder in. Daarin ligt een les voor u, voor jou en voor mij. Hoe leidt de Heere deze woorden in? *Weet voorzeker.* Letterlijk vertaald: wetende zult gij weten. En weet u wat de Heere hiermee tot Abraham wil zeggen? Abraham, nu ga Ik je iets tonen. Nu ga Ik je iets zeggen. Nu ga Ik je iets openbaren. En daar moet je voor vallen. Dat is wat, gemeente, als de Heere met Zijn Woord komt en als het ware van u, van jou en van mij opeist: hier moet je voor vallen. Hier moet je het eens mee worden. Het is alsof de Heere zegt: Abraham, wat Ik nu ga zeggen, stem daar nu eens mee in. Zo zal het gaan, Abraham. Dit is Mijn verbondsweg met uw zaad. In geen andere weg dan de weg van verdrukking en gericht zal Ik Mijn beloften vervullen. Mijn weg naar het land van de belofte is een weg van vreemdelingschap, een weg van dienstbaarheid, een weg van verdrukking.

En zo is het geestelijk ook, gemeente. Johannes op Patmos heeft het gezien: een schare die niemand tellen kon, bekleed met witte klederen, gewassen in het bloed van het Lam. En als dan de vraag klinkt vanwaar zij komen, dan is het antwoord: *Dezen zijn het, die uit de grote verdrukking komen.*

Nog steeds is dit de verbondsweg die de Heere houdt met Zijn bondelingen. Zij worden verlost uit ellende, nood en verdrukking. In een rechte weg. In een weg van gericht. Jesaja heeft het heel duidelijk onder woorden gebracht in het eerste hoofdstuk van zijn profetie, het zeventwintigste vers: *Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid.*

Zo heeft de Heere het met het zaad van Abraham ook gedaan. Het staat als een illustratie in de Schrift getekend. Want ik lees in vers 14 wat de Heere nog meer zegt tegen Abraham: *Doch ook zal Ik het volk rechten, hetwelk zij zullen dienen; en daarna zullen zij uittrekken met grote have.* Dus na een verblijf van vierhonderd jaar in Egypte gaat de Heere Zijn volk verlossen in een weg van gericht. Dat betekent dat de Heere met Zijn oordelen komen zal over dat volk, het volk van Egypte, dat Zijn eigen volk zo verdrukt heeft.

Wij kennen de geschiedenis. Wij weten hoe de Heere dat gedaan heeft door die tien verschrikkelijke plagen. Toen veranderde het land van de verdrukking in een land van gericht. De oordelen werden steeds zwaarder. En de laatste plaag was toch de meest verschrikkelijke. Toen moesten de eerstgeborenen sterven, niet alleen van de mensen, maar zelfs van de dieren. In die nacht, toen de verderfengel neerkwam om dit grote oordeel te voltrekken, was er één uitzondering. Tenzij de engel bloed zag. Bloed, gestreken aan de posten van de woningen. Van wie? Van de Israëlieten, die op Gods bevel het paaslam moesten slachten. Dat eenjarige gawe lam dat vier dagen in huis moest zijn en op de vierde dag geslacht moest worden. Het bloed werd opgevangen in een schaal en met een hysopkwast gestreken aan de bovendorpel en de zijposten van de deur. Die nacht werd het vlees gebraden en gegeten. In die nacht, waarin alles sprak van Gods gericht en van Gods recht, zou het volk verlost worden. Dan zou de Heere Zijn verbondsbelofte vervullen.

Doch ook zal Ik het volk rechten, hetwelk zij zullen dienen; en daarna zullen zij uittrekken met grote have. Ziet u wat daar gebeurt in Egypte, gemeente? De plagen spreken van Gods gericht, van Gods oordelen vanwege de zonde. Maar niet minder spreekt het slachten van het lam van Gods recht. Om gelovig te zien wat daar gebeurt, is nodig dat je in het slachten van dat lam gaat verstaan: wat nu met dat lam gebeurt, heb ik verdiend. Heb ik verdiend vanwege mijn zonden tegen God.

Als daar in het land Gosen eerstgeborenen waren in wier hart de Heere werkte met Zijn Heilige Geest, dan moet het voor zo'n eerstgeborene toch een wonder geweest zijn dat hij erbij stond terwijl zijn vader het lam slachtte in zijn plaats. Dat die jongen daar stond en het bloed uit dat lam zag vloeien. Dat hij zag dat vader het streek aan de posten van de deur. Wat moet het voor zo'n jongen geweest zijn als hij door die deur naar binnen ging en wist: achter dit bloed, dat in een weg van sterven en in een weg van straffen op de zonde verkregen is, achter dat bloed ben ik veilig voor de verderfengel, voor de dood. Alles sprak in die laatste dag en die laatste nacht van Gods recht.

En zo gaan Gods kinderen het ook leren. Bij de een zal dat dieper gaan dan bij de ander, maar de Heere gaat leren dat Hij gaat afrekenen met de doodsvijanden van Zijn Kerk. Wie een leerling op de school van vrije genade geworden is, gaat leren dat de zonde gestraft moet worden. Die gaat leren dat de kop van de slang vermorzeld moet worden. Wat een wonder als je dat werkelijk mag leren geloven en toe-eigenen vanwege je ontdekking aan zonde en schuld voor God. En je ook in de prediking gaat horen van het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegdraagt. En dat je door de prediking van het Woord geleid mag worden tot de heuvel Golgotha, alwaar Christus gekruisigd werd. Daar werden alle zonden voorwerpelijk van de Kerk verzwolgen in het bloed van Christus. Daar betaalde Christus voorwerpelijk de ganse schuld van heel Zijn Kerk. Daar gehoorzaamde Hij aan Gods recht. Daar liet Hij Zich straffen. Daar liet Hij Zich vervloeken.

Welk een weg van gericht, oordelen en straffen heeft Christus willen gaan. Toen werd het land van de verdrukking op aarde voor Christus het land van het gericht. En wat Hij daar verworven heeft aan dat kruis van Golgotha, dat gaat Hij ook toepassen. Ziet u daar ook zo naar uit, gemeente? Wat denkt u van het offer en het bloed van Christus? In welke weg krijgt dat nu waarde? Zal ik het zeggen met de woorden van onze tekst? In de weg van het gericht.

Want hoe klinken die overbekende woorden, die ook Jesaja heeft uitgesproken in het eerste hoofdstuk van zijn profetie: *Komt dan, en laat ons tezamen rechten, zegt de HEERE; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.* Maar wie is er al gekomen? Wie blijft er nog op afstand? Durft u niet? *Komt dan.* Laat ons samen rechten. Dan blijven er maar twee over. Dan is God God, en jij bent de zondaar. Dan ben je niet meer bezig met een ander. Dan is de ander de schuldenaar niet meer. Dan bent u het. Dan ben ik het. *Laat ons samen rechten, zegt de HEERE.*

Als Hij je leven gaat leggen naast de wet die vanmorgen aan uw hart gelegd is, aan jouw hart gelegd is, aan mijn hart gelegd is, wat blijft er dan over? In dat gericht, in die rechtszitting, zijn dat nu alleen maar klanken, gemeente? Of is dat beleving? Want in die weg wordt het zo'n wonder: *Al waren uw zonden als scharlaken...* En dat zijn ze. Onuitwisbaar. *Al waren zij rood als karmozijn...* Niet weg te wassen. Maar Hij weet er raad mee op grond van het bloed van Zijn lieve Zoon. *Zij zullen wit worden als sneeuw, zij zullen worden als witte wol.*

Dat leert de Heere het geestelijke zaad van Abraham in een weg van gericht. Zonder kennis van Gods recht kan er geen zaligmakende kennis van Christus als Borg en Middelaar zijn. En dat is nodig om met zegen en vrucht avondmaal te vieren.

Als je dit niet kent, als je dit niet begeert te kennen, kun je niet aan het avondmaal. Denk niet dat je daarmee beter bent wanneer je blijft zitten. En als je dit niet kent en je komt toch aan die tafel, dan is er een enorm gevaar. Dat gevaar heeft de Heere Zelf geopenbaard in Zijn Woord. Welk gevaar? Dat je jezelf een oordeel kunt eten en drinken. Begrijpt u waarom zelfonderzoek zo noodzakelijk is?

Weet u waar het op aankomt? Je vindt het kernachtig samengevat in Psalm 130: *Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.* Met deze woorden moeten we de binnenkamer in om onszelf te beproeven. Want dat is de weg van de vervulling van Gods verbondsbelofte. Dat is de weg naar het land van de belofte. Dat is onze laatste gedachte.

3. De terugkeer naar het land van de belofte

Abraham hoort de Heere twee dingen zeggen. In vers 14 staat dat zij *met grote have* zullen uittrekken uit Egypte. En in vers 16 lees ik: *En het vierde geslacht zal herwaarts wederkeren.*

Twee belangrijke momenten dus: de uittocht uit Egypte en de intocht in het beloofde land. En wat ligt daar tussen? Daar ligt de woestijnreis van veertig jaren tussen. Ook die woestijnreis hoort bij de verbondsweg die de Heere met Zijn Kerk gaat.

Wat heeft de Heere Zijn volk op die verbondsweg toch rijk gezegend. Welke verbondsweldaden heeft de Heere aan Zijn volk Israël gegeven toen zij op reis waren naar het beloofde land. Ik noem er vanmorgen vier, heel kort.

Allereerst gaf Hij Zijn verbondswet. En hoe begint die wet dan? *Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.* Alsof de Heere zeggen wil: o Mijn volk, dit heb Ik nu met u gedaan. En nu kom Ik met Mijn eisen tot u, om in een weg van dankbaarheid Mijn wet te gehoorzamen. Maar ach, wie van dat volk was daartoe in staat? Daarom behield die wet ook haar ontdekkende functie: opdat wij bij onszelf onze zonde en vervloeking zouden bedenken, opdat wij onszelf zouden mishagen voor God en ons zouden verootmoedigen, opdat die wet een tuchtmeester tot Christus zou zijn.

Zien wij dat ook niet als een rijke verbondswelddad tijdens die woestijnreis openbaar komen? Heeft de Heere bij Zijn wet ook niet die heerlijke tabernakeldienst gegeven, waar alles sprak van Christus, van de verzoening door voldoening? Want de toorn Gods tegen de zonde is zo groot, dat Hij die, eer Hij ze ongestraft liet blijven, aan Zijn lieve Zoon Jezus Christus, met de bittere en smadelijke dood des kruises gestraft heeft. Opdat de Heere de zonden van een mensenkind in eeuwigheid vergeven zou.

En de Heere deed nóg meer. Dan hoor ik op de achtergrond Paulus zeggen: *Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven; hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?*

Komt dat niet heerlijk openbaar in de woestijnreis van de kinderen Israëls? Wat zijn dan die *alle dingen* die de Heere aan Zijn volk gaf? Manna, dat hemelse brood. Vlees door de kwakkels. Water uit de geslagen steenrots. Een vuur- en wolkkolom die dag en nacht het volk bedekte. Elke dag en elke nacht was daar de trouwe zorg van die Verbondsgod voor Zijn volk. Ook dat hoorde bij de verbondsweg die de Heere met Zijn volk ging.

En tenslotte blijkt dat de Heere in heel die woestijnreis Zijn volk bewaard en beschermd heeft tegen de vijanden. Wat een aanvallen zijn er geweest. Denk bijvoorbeeld aan Amalek, dat juist aanviel op de zwakste plek, waar de vrouwen, de kinderen en het vee liepen. Maar de Heere bewaarde en beschermde Zijn volk, zodat er een overblijfsel gekomen is in het beloofde land.

Zo is de Heere nog steeds met Zijn Kerk, die voortreist door de woestijn van dit leven. Het is nog steeds diezelfde verbondsweg die de Heere met de Zijnen gaat. Zij worden onderwezen in wet en Evangelie. Zij worden bewaard en beschermt bij de verworven zaligheid. Zij delen in de trouwe zorg des Heeren.

En Hij maakt het waar in het geestelijke leven: *Daarom, zie, Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn; en Ik zal naar haar hart spreken. En Ik zal haar geven haar wijngaarden van daar af, en het dal Achor tot een deur der hoop; en aldaar zal zij zingen, als in de dagen harer jeugd, en als ten dage toen zij optoog uit Egypteland.*

Dat heeft Christus nu allemaal voor Zijn Kerk verworven. En Hij wil dat hoorbaar openbaren aan Zijn Kerk, maar ook bij tijden zichtbaar voor ogen stellen, als Hij het Heilig Avondmaal laat aanrichten in het midden van de gemeente, om daar met Zijn Kerk Zijn verbond te verzegelen. O ware gelovigen in ons midden, kinderen Gods die de Heere vrezen, wat zou het een wonder zijn als Hij dat aanstaande zondag bij vernieuwing zou willen doen, of misschien wel voor het eerst.

We gaan afsluiten. En ik voel van mijn Zender dat ik nog een ernstige waarschuwing aan uw hart moet leggen. Abraham hoorde van de verbondsweg die de Heere met zijn zaad zou gaan. Ze zouden uit Egypte uittrekken. Ze zouden het beloofde land binnengaan. Maar daartussen lag de woestijnreis. En wat lees ik in Gods Woord? Dat er op die woestijnreis velen omgekomen zijn.

Ik hoop dat er nu een pijl in je ziel schiet, onbekeerde zondaar. O, dat goddeloos ongeloof. Wie leeft hier nog voort met dat goddeloze ongeloof, terwijl er zoveel bemoeienissen liggen, terwijl er zoveel roepstemmen uitgaan in het midden van de gemeente? Het is te vergelijken met het volk Israël, dat veertig jaar in de woestijn wandelde. En namens mijn Zender leg ik het Woord des Heeren aan uw hart, uit 1 Korinthe 10, de verzen 1 tot en met 5:

En ik wil niet, broeders, dat gij onwetende zijt, dat onze vaders allen onder de wolk waren, en allen door de zee doorgegaan zijn; en allen in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee; en allen dezelfde geestelijke spijs gegeten hebben; en allen denzelfden geestelijken drank gedronken hebben; want zij dronken uit een geestelijke steenrots, welke volgde; en de steenrots was Christus. Maar in het meerder deel van hen heeft God geen welgevallen gehad; want zij zijn in de woestijn nedergeslagen.

En nu moet ik het loslaten. Nu moet ik u drijven in de binnenkamer, in een week van voorbereiding. Neem ook dit mee. Ook het andere wat ik gepredikt heb. Ook de rijkdom die bij God gevonden wordt. Maar ook dit: opdat niet iemand hier zich zou bedriegen op reis naar de eeuwigheid. Maar dat u in een rechte weg, op die verbondsweg, gebracht mag worden. En laat het nu eens echt het smeekgebed mogen zijn:

*Ontsluit, ontsluit voor mijne schreden
De poorten der gerechtigheid;
Door deze zal ik binnentreden,
En loven 's HEEREN majesteit.*

Amen.